Raadsvoorstel

Onderwerp: Vaststellen verordening rechtspositie raads- en commissieleden Huizen 2019

Raadsvergadering	**12 december 2019, agendapunt 7.3** - zie apart besluitblad -
Datum raadsvoorstel	3 december 2019
Bijlage(n)	3
Zaaknummer	Z.111162 / D.953811
Behandeld in commissie	Algemeen Bestuur en Middelen 28 november 2019, agendapunt 7.2
Portefeuillehouder	burgemeester N. Meijer
Informatie bij	Jan Veenstra
E-mail / telefoonnummer	j.veenstra@huizen.nl / (035) 528 14 96

Voorstel

Overeenkomstig bijgevoegd raadsbesluit de “Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Huizen 2019” vaststellen, en de “Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Huizen 2014” intrekken.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding
Per 1 januari 2019 is een nieuw Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (hierna te noemen: Rb.) en nieuwe Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers (hierna te noemen: Rr.) van kracht geworden. Beide zijn landelijke regelingen die betrekking hebben op de rechtspositie van raadsleden, wethouders, burgemeesters en commissieleden. Beide landelijke regelingen zijn aanleiding om een nieuwe verordening vast te stellen voor de rechtspositie van raads- en commissieleden. Voor het onderdeel rechtspositie van de wethouders betekent dit dat dit in een nieuwe regeling voor het lokaal in te vullen gedeelte van de rechtspositie van burgemeester en wethouders zal worden opgenomen.

Argumentatie
De rechtspositie van raads- en commissieleden is zowel op landelijk als op lokaal niveau (via een raadsverordening) geregeld.

De volgende regelingen op het gebied van de rechtspositie van raads- en commissieleden zijn in dit verband van toepassing.

Op landelijke niveau:
1. de artikelen 95 t/m 99 van de Gemeentewet;
2. het Rb., dat de voornoemde bepalingen uit de Gemeentewet nader uitwerkt;
3. de Rr., dat een nadere uitwerking is van bepalingen uit het Rb.

Op lokaal niveau:
4. een verordening (thans nog de “Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Huizen 2014”).

Wat op landelijk niveau al is geregeld, en dus voor alle raads- en commissieleden geldend recht is
Hiervoor wordt verwezen naar:

- bijlage 2, voor zover het gaat om de rechtspositie van raadsleden;
- bijlage 3, voor zover het gaat om de rechtspositie van commissieleden. In Huizen gaat het dan bijvoorbeeld lijstopvolgers die actief zijn in de raadscommissie.

Wat bij raadsverordening geregeld **MOET** worden

- (art. 3.1.3 Rb.) De hoogte van de vergoeding aan een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie
  - **In de verordening is opgenomen dat een lid van een onderzoekscommissie een bedrag van € 120 per maand ontvangt voor de duur van de activiteiten van de onderzoeks-commissie.**
    Toelichting: Bij een onderzoekscommissie gaat het om wat op landelijk niveau bekend staat als een parlementaire enquêtecommissie. Het is een commissie die onderzoek doet naar het door het college of de burgemeester gevoerde bestuur. In Huizen heeft tot nu toe een dergelijke commissie niet bestaan. De raad is echter te allen tijde bevoegd een dergelijke commissie in het leven te roepen.
- (art. 97 Gemeentewet) Vergoeding van de reis- en verblijfskosten, aan raadsleden en commissieleden, voor het reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur.
  - **In de verordening is opgenomen dat als het gaat om reiskosten vergoed worden:**
    - ✓ **de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer;**
    - ✓ **bij gebruik van een eigen auto het maximumbedrag (thans € 0,19) dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt .**
  - **In de verordening is opgenomen dat als het gaat om verblijfskosten vergoed worden:**
    - ✓ **de noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten.**

    Toelichting: Een vergoedingsregeling voor reis- en verblijfskosten in verband met het reizen buiten de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur is ook al in de thans nog geldende verordening opgenomen. Thans wordt echter in de verordening concreet benoemd wat de hoogte van de vergoeding is (voor zover het betreft reiskosten) en wat wordt vergoed, namelijk: de noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke kosten (als het gaat om verblijfskosten).

*Wat bij raadsverordening geregeld **KAN** worden*

- (art. 3.1.1 Rb.).De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat aan een raadslid ten hoogste 20% van de vergoeding voor de werkzaamheden wordt uitgekeerd, berekend naar het aantal gehouden vergaderingen. In dat geval geschiedt de uitkering aan het raadslid op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen.
  - ***Is hiervoor een regeling opgenomen in de voorgestelde verordening: nee***
    Toelichting: De regeling is met name bedoeld om zogenaamde "spookraadsleden" voor hun afwezigheid bij vergaderingen te benadelen. Het fenomeen 'spookraadslid" hebben we tot nu toe in Huizen niet gekend. De mogelijkheid om deze regeling in de verordening op te nemen was er altijd al. In Huizen is er tot nu toe nooit voor gekozen om die in de verordening op te nemen.
- (art. 3.1.4 Rb.).De gemeenteraad kan bij verordening besluiten aan raadsleden die lid zijn van een door de raad ingestelde bijzondere commissie, ter uitvoering van zijn taken en verantwoordelijkheden en waarvan het belang, belasting en tijdsbeslag zodanig zijn dat die niet redelijkerwijs tot het reguliere werk van een raadslid geacht kunnen worden te behoren, een toelage toe te kennen van maximaal € 120 per maand voor de duur van de activiteiten van de commissie.
  - ***Is hiervoor een regeling opgenomen in de voorgestelde verordening: ja, namelijk een vergoeding van € 120 per maand voor de duur van de activiteiten***
    Toelichting: Voor een bijzondere commissie kan geen inschatting worden gemaakt van de belasting. Daarom wordt uitgegaan van een min of meer vergelijkbare belasting als bij een onderzoekscommissie. Daarom is voor de hoogte van de vergoeding aansluiting gezocht bij de hoogte van de vergoeding voor leden van een onderzoekscommissie (zie regeling onder het kopje "wat moet bij verordening geregeld worden").

- (Art. 3.1.9 Rb.) De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat raadsleden eenmaal per jaar een bedrag ontvangen ter hoogte van het bedrag van de vergoeding van hun werkzaamheden voor één maand, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.
    - ***Is hiervoor een regeling opgenomen in de voorgestelde verordening: nee***
      Toelichting: De mogelijkheid om hiervoor een regeling te treffen bij verordening bestond altijd al, maar tot nu toe is in Huizen daarvoor niet gekozen. Dat heeft er onder meer mee te maken dat het raadslidmaatschap in Huizen geen voltijd functie is en veelal wordt uitgeoefend naast een reguliere loopbaan in het kader waarvan al voorzieningen hiervoor bestaan.
- (art. 3.4.1 Rb.) De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat een hogere vergoeding dan in art. 3.4.1 van het Rechtspositiebesluit bepaald wordt toegekend aan
    1. een commissielid dat op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie voor deelneming aan haar werkzaamheden is aangetrokken, en
    2. een commissielid ten aanzien waarvan de vergoeding niet geacht kan worden in een redelijke verhouding te staan tot de zwaarte van zijn taak en de omvang van de door hem te verrichten arbeid.
    - **Is hiervoor een regeling opgenomen in de voorgestelde verordening: ja**
      Toelichting: In de thans nog geldende verordening is hiervoor een regeling opgenomen voor de externe leden van de commissie bezwaarschriften en de bezwarencommissie functiewaardering. In de voorgestelde verordening is de regeling en zijn de bedragen overgenomen uit de thans geldende verordening. Een regeling voor de externe leden van de rekenkamercommissie is in de verordening op de rekenkamercommissie zelf opgenomen.
- (art. 3.3.3 Rb + 3.4.4 Rb.) De raad kan bij verordening nadere regels stellen over de vergoeding van de kosten, aan raads- en commissieleden, voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie.
    - **Is hiervoor een regeling opgenomen in de voorgestelde verordening: ja**
      Toelichting: In de huidige verordening is ook een regeling opgenomen voor vergoeding van kosten voor scholing. Anders dan in de huidige verordening is thans geregeld dat de aangevraagde scholing in zijn geheel wordt vergoed tot een maximum van € 500,-. Uitgangspunt blijft echter, dat zoveel als mogelijk niet-partijpolitiek georiënteerde scholing collectief wordt aangeboden.

Behalve wat geregeld moet of kan worden, staan in de verordening (artikelen 6 t/m 9) bepalingen waarvoor de grondslag niet ligt in de landelijke regelgeving. Het zijn bepalingen waarvan wordt voorgesteld om die niettemin wel uitdrukkelijk bij raadsverordening te regelen.

Geheimhouding
Niet van toepassing.

Alternatieven
Bij de bepalingen waarvan aangegeven is dat daarvoor een regeling in de verordening moet worden opgenomen, kan de raad wel bepalen tot hoever hij wil gaan en dus anders besluiten dan voorgesteld wordt.
Bij de bepalingen waarvan is aangegeven dat de raad daarvoor in de verordening een regeling kan opnemen, kan de raad besluiten die bepalingen niet op te nemen of tot een afwijkende regeling besluiten.

Uitvoering inspraak en participatieverordening
Niet van toepassing.

Beslistermijn
Geen fatale termijn. Wel is het zo dat voorgesteld wordt de nieuwe verordening met terugwerkende kracht per 1 januari jl. in te laten gaan.

Financiële paragraaf
Het nieuwe rechtspositiebesluit brengt een reeds ingegaan en geïmplementeerd recht op een reiskostenvergoeding voor het bijwonen van raads- en commissievergaderingen die voorheen niet bestond met zich mee. De praktijk van 2019 leert dat er uiterst spaarzaam van dit recht gebruik wordt gemaakt waardoor de financiële impact naar verwachting voor de resterende zittingsperiode van deze raad zeer beperkt zal zijn. Echter is de verwachting dat het gebruikmaken van dit recht in de loop der jaren zal toenemen. Hetzelfde “effect op langere termijn” wordt verwacht van de opname van expliciete opleidingsbudgetten in het voorliggende nieuwe lokale kader.

In de begroting zijn budgetten opgenomen voor reiskosten en opleidingskosten. In de komende jaren zal moeten blijken of deze budgetten toereikend zijn dan wel dat herziening zal moeten plaatvinden bij de jaarlijkse begrotingsactualisering.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid
De raad is op grond van artikel 147 Gemeentewet, en de artikelen genoemd in de aanhef van het raadsbesluit, het bevoegde orgaan.

Collegeprogramma
Niet van toepassing.

Begroting
Niet van toepassing.

Eerdere besluiten
Niet van toepassing.

Voorgeschreven procedure
Niet van toepassing.

Kader- en beleidsnota’s
Niet van toepassing.

Evaluatie
Niet van toepassing.

Bijlagen
1. Raadsbesluit inhoudende de vaststelling van de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Huizen 2019.
2. Overzicht landelijke regeling rechtspositie voor raadsleden.
3. Overzicht landelijke regeling rechtspositie voor commissieleden.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris De burgemeester

Advies raadscommissie

Dit voorstel is behandeld in de vergadering van de commissie Algemeen Bestuur en Middelen van 28 november jl..
De commissie kon instemmen met een wijziging van de vergoedingen voor de voorzitter en leden van de commissie bezwaarschriften, zoals die thans vermeld worden in artikel 3, 1e lid onder a. en b.
De commissie adviseert u in uw vergadering van 12 december a.s. bij het agendapunt “Hamerstukken” zonder verdere beraadslagingen in te stemmen met het voorstel.